

VOINTA POPULULUI

On. „Palatul Cultural“ pentru Bibliotecă
Arad

ABONAMENTUL:
Pe un an 160 Lei.
Pe jumătate an 80 Lei.
Pe trei luni 40 Lei.

ORGAN OFICIAL AL „FASCIEI NAȚIONALE ROMÂNE”
APARE IN FIECARE DUMINECĂ SUB CONDUCEREA UNUI COMIT.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad,
Strada Vicențiu Babeș Numărul 6

Anteproiectul de program al „Fasciei Naționale Române” — POLITICA AGRARĂ. —

Ca principiu, pământ tuturor celor ce-l muncesc, eventual prin exproprierea și a restului de pământ cultivabil, aceasta în interesul însuși al producției. Vom da deci pământ și țăranilor care au păcătuit în război și care cum arătam la capitolul „Apărarea Națională”, se pot pedepsi mult mai eficace, altfel decât cu neacordarea de pământ. Suntem de părere, că marea proprietate rurală trebuie redusă la un maximum de 100 Ha., după cum la orașe am statuat 3000 metri, ca un maximum, neexpropriabil, iar în materie de imobile locative, maximum 2 imobile.

Limitările acestea sunt necesare, fiindcă în regulă generală acaparatorii de averi imobiliare, dăunează bunei dezvoltări a economiei naționale. O politică nivelatorie a averiilor de tot felul e o cheazășie de ordine și siguranță internă.

Noi recunoaștem că parcelarea mării proprietăți a stânjenit și va mai stânjeni un timp oarecare producția din cauză că micii proprietari lucrează pământul în condiții inferioare mării proprietăți de odinioară. Cu tot spiritul individualist al țăranului nostru, trebuie ca un sistem cooperativ mai dezvoltat și o organizare mai practică a creditului sătesc, să dea posibilitate țăranilor de a lucra pământul cu mașini moderne și cu semințe selecționate.

Intervenționismul statului va fi necesar în această direcție. Trebuie ca pe fiecare plasă să se formeze Posturi de Experiențe Agricole și depozite de semințe selecționate, care să se distribu-

sătenilor anual, rambursabile la vânzarea recoltelor. Depozitele acestea vor trebui neapărat să aducă și o sămânță de porumb mai timpuriu, actuala sămânță fiind prea tardivă la legat.

În ceea ce privește mașinismul, credem că sistemul cel mai fericit ar fi concesionarea unor industrii puternice de mașini agricole, a dreptului exclusiv de locațiune de pluguri, grape, secerători și alte instrumente agricole mecanice.

Trebuie să deprindem pe țăran să lucreze pământul adânc și rațional.

Trebuie de asemenea să-l forțăm să se deprindă cu cultura metodică.

Într-aci statul trebuie să fie și intervenționist și tiran chiar. Progresul și dezvoltarea Patriei trebuie să primeze orice alte considerațiuni. De aceea, din totalitatea pământului de care dispune, fie sătean va fi obligat să lucreze anual un sfert de hectar minimum, cu arătura de minimum 30 cm., cu îngrășăminte (bălgar) și semințe alese. Fermele model (Posturile de experiențe agricole) din fiecare plasă, le va distribui gratuit semințe pentru „lotul acesta de încercare”.

Le vom impune aceasta, pentru ca agricultorii sateni să poată să-și dea seama la recoltă (prin comparație cu restul semnăturii) de foloasele bunei culturi.

Tot Posturile acestea de Experiențe (ferme model) vor avea și rol de a selecționa păsările și vitele sătenilor, cari vor primi anual premii în bani, pentru păsările și vitele frumoase și bine îngrijite. (Va urma)

Caractere firme.

„Ce ați eșit, să vedeți în puștie trestie bătută de vânt? sau om îmbrăcat în haine moi?” Astfel a întrebat exclamând Isus, adresându-se apostolilor săi, când a voit să evedențieze înălțimea și tăria caracterului, înaintemer-gătorului său: Ioan. Dela Ioan Botezătorul a cerut și a luat botezul pocăinții, cu toate că nu avea nevoie de nici o pocăință, dară fiind sfințenia dumnezeiască a Sa. Dar s'a botezat, precum a împlinit și alte ritualuri de ale Legii, ca să arete, că și cei buni și cei învățați și culti sunt dator să împlinească prescrierile religioase, poruncile bisericesti și mai ales, să atragă atențiunea multmii și a apostolilor asupra curățeniei și firmității de caracter a acestui „mai mult decât om”.

Oamenii materialisti nu pot să aibă caracter firm, curățenie de conștiință. Cei ce umblă după argint și a căror scop este mărirea pământească, aceia se îndoaie, ca trestia bătută de vânt, ce-i ce-și fac idol din pasiunile și din trupul lor, cari cu tot prețul vreau să umble „în haine moi”, în belșug. În lux și în desfătări, aceia se guduresc, se li-gusesc, își schimbă ținuta de azi pe mâine, sunt cu două fețe și cu două măsură, lasă că e alb ce e negru și viceversa, părăsesc morala, principul și adevărul, numai să câștige, să se înalțe. Pe când cel ce vrea binele vecinic și corect, omul dreptății și al adevărului, este ca și stejarul carele înfruntă și cele mai groaznice furtuni, nu se pleacă, nu se îndoaie, ci stă drept, curat. Mai

bine cade cu ideia, se jertfește — dacă i-se cere — dar nu capitulează, nu se vinde în fața mincionii, pentru un interes trecător, egoist, material.

Unde mai avem un Ioan Botezătorul, un Ioan Gură de Aur, un Hildebrand-Gregoriu VII? Unde un Regulus, un Mucius Scaevola, care însuși și-a ars brațul, ca pedeapsă, fiindcă a greșit persoana, despre care credea, că este primejdia patriei sale?!

Caractere firme ne trebuiesc; oameni deplin, cari să nu se plece înaintea vântului molatec, cari să lupte pentru binele general, nu pentru interese egoiste.

Sunt și acuma de aceste caractere, dar acelea trebuie, sunt silite să stea la o parte, să aștepte; iar cei răi, cei târgoveți, cei cu haine moi, cei cari vânează după pungă de aur și argint, după mărire deșartă, aceia dingează, au conducerea în societate. Deaceia atâta nefericire, nedreptate, ceartă, lipsuri, nesiguranță și neliniște.

Fără oameni întregi, fără caractere de granit, fără oameni moralmente întregi, omenimea e perdută. C. An.

Arestarea conducătorilor partidului ungar din Jugoslavia. Din Subotica se comunică, că poliția din acea localitate a arestat pe toți conducătorii partidului ungar din Jugoslavia. Arestările s'au făcut în urma unui denunț făcut de unul din redactorii ziarului „Hirap”, organul partidului, prin care acuză conducătorii partidului că primesc bani de la Horthy.

Suferințele Românilor Basarabeni sub stăpânirea rusească.

Răpirea Basarabiei (1812). — Jalea fraților din Basarabia. — Poporul își părăsește satele și fugă în Moldova — Ce li cerea Moldovenii, împăratului rus. — Birurile rusești. — Starea de robie. — Aducerea coloniștilor străini în Basarabia.

— Sfârșit —

Și țăranii arată toate nevoile lor, între care și acela, că ei cară și zidesc casele coloniștilor, pe care din primul an i-a adus stăpânirea rusească pentru a slăbi și chiar distruge populația românească:

„Oameni de strajă dăm totdeauna la marginile Basarabiei, fân împărătesc facem precum și în iastă vară am cosât și am cărat în locuri depărtate... Bani pentru surugii plătim, cu cară în patru rânduri am fost în iastă vară în Bucceag, cărând casele coloniștilor și zăb vind câte o lună și jumătate și câte două luni cu toată cheltuala

noastră fără să ni-se dea vre-o plată cineva, pierându-ne boli”.

Dar ei mai arată cum li-se fură vitele și sunt împiedecați să li-se găsească:

„...și greutatea de acestea, care cu tot ne au săracit. Vite ni-se fură di ni prăpădesc așa și dela noi locuitorii di pi margine, care margine fiind cu strajă închisă totdeauna nu putem să mergem îndată când ni-se fură, precum înainte vreme eram slobozi di li căutam și li găsiam, luându-ne în pripă după dansele...”

Și ei încheie astfel jalba lor către stăpânirea cea binecuvântată a Rușilor:

„Toți ingenunchem cu fmei și cu copii și cu lacrimi ne rugăm ca să se îndure de noi săracii și sa ne miluiască cu strămoșeștele noastre obiceiuri și să ne mântuim de asupririle care tragem necontent”.

Dar nu numai în Nordul Basarabiei ci și în sud, Românii au fost depozedați de pământuri pentru a fi date

coloniștilor. Până acum, între țăranii români din sudul Basarabiei s'a păstrat tradiția că ei au făcut casele bulgarilor, că părinții lor au ridicat gospodăriile coloniștilor. Pe lângă faptul că coloniștilor li-s'a dat 50—60 de setine de pământ de fiecare gospodar, iar Românilor numai câte 8—12 jum., pentru a-l pune în inferioritate, tot bietul țăran basarabean, a fost nevoit să facă și casele coloniștilor.

Nu mai puțin hotărâți și chiar îndrăzneți, își cer drepturile lor, țăranii din Rich tna, jud. Hotin, în 1816, adică după patru ani ai stăpânirii rusești, când populația până la o oarecare măsură se deprinsese cu regimul rusesc. Ei arată pe lângă neajunsurile arătate mai sus, că sunt luați cu forța de cazaci, în cărăușie și jefuiți la fel de slujbașii noi stăpâniri.

„...ne pun la tot ceasul și la toți ofițerii și slujbași și cazacii și soldații cu cai, cu căruți cu cară cu boi întrebat, neîntrebat, cu poruncă

și fără poruncă care cum apucă neîntrebat și ieu bani, dăm pentru surugii goștină desatină și câte altă dară soldați și cazaci țanem și hrănim, și luându-ni cu sala cele ce găseșc, pe la casăli noastre și mânăncă, ba încă ne și bat să le dăm ceea ce nu avem și apoi ne fac cu frica de să li dăm și evitante și câte alte nevoi tragem precum știi cinstita parcălabie, încât acum am rămas di eel mai mulți nu avem nici ce mânca”.

și ca și ceilalți ei cer aceleași drepturi și obiceiuri strămoșești:

„că de ne-ar da Maica Precista năstav să ni ridice greutatele acestea și să ni-se lase în obiceiurile noastre celi moldovenești, care am apucat dela bătrânii noștri și să mai vinim în floare precum am fost ca să slăvim împăratului noi, și în urmă și urmașii noștri și să petrecem totdeauna sub dregătorii moldoveni, pământeni de-ai noștri precum suntem deprinși și ni înțelegem în vorbă. Că noi alte rândueli nu pricepem și numai cât ni-se adaug

Consfăturile dela Cluj.

La Cluj au continuat consfăturile puse la cale de „Societatea de Mâine” în vederea unei alieri a opoziției, menită să curme stările rele din Ardeal.

În ședința din ziua a doua școlară acesta s'a cristalizat printr-o adevărată principială comună. În ședința aceasta fruntașul țărănișt d. Bogdan-Duică a făcut apologia partidului țărănișt, negăsind rațiuni de existență altor partide democratice după cum cu o zi înainte d. Goga n'a găsit o asemenea rațiune decât partidului averescan. D-sa a admis totuși o colaborare care să echivaleze cu fuziunea, motivând că stările înrăutățite din Ardeal nu admit să se aștepte prea mult timp. D. Bogdan-Duică a propus să se ceară Săveranului alegeri libere, pentru înlocuirea liberalilor.

În ziua a treia avea să vorbească d. Gold ș, care n'a venit însă, scuzându-se că este bolnav. O altă scrisoare a venit dela d. Braniste, care își exprimă neîncrederea față de aceste consfătuiri.

D. Lupăș a atacat vehement pe cei ce se pun în calea frontului unic.

La propunerea d-lui Bogdan-Duică, s'a hotărât apoi să se trimită Regelui un memoriu semnat de toți cărturarii ardeleni și cerând alegeri libere, care să dea guvernul de mâine.

„C.”

Invitare la abonament.

Pe anul întreg . . . 160 Lei
Pe 1/2 an 80 Lei
Pe 1/4 an 40 Lei
Un exemplar 3 Lei

Rugăm sprijinul tuturor fraților buni de pretutindenea.

Administrația gazetei

„Voința Poporului”.

Arad, strada Vicențiu Babeș Nr. 6

năcazurile și greutățile noastre**) Anul 1816, Februarie 15.

După iscăliturile țărănilor găsim și numele celui ce a scris „Eu Gregore dascăl am scris cu zăsa satului”.

Însă cu toate că însăși Impăratul Alexandru I, recunoaște ca drepte aceste plângeri ale Românilor basarabeni

„așa că multe din nevinovatele familii ale țărănilor blajini, lăsând căminurile lor caută adăpost peste graniță; cu toate că el promite, că răul făcut să dispară și promite că să se facă pentru locuitorii din Basarabia o soartă potrivită cu dorințele lor, care sunt în deplină și ale mele***),

toate acestea au rămas pe hârtie. Poporul a fost momit pentru câțiva timp și apoi i-s-au luat toate drepturile, trăind într-o adevărată stare de robie, lipsit de drepturi, de școală, și de lumină.

*) Arhiva cancelariei guvernatorului Basarabiei, Dosarul No. 5167 anul 1816.

**) Prescriptul trimis de Impărat la 1 Aprilie 1816, Metropolitul Gavril Dănilăscu-Budoni.

Evreii și economia națională.

Neamul evreesc este un frust acaparator atot ce este vital pentru popor în mijlocul căruia trăiește Parazitismul evreesc care are aparența unei activități fără prag, este atât de bine cunoscut de adevărații economiști din toate epocile și a făcut obiectul unor preocupări de competență a națiunilor invadate de rasa lui Iuda. Cei dintâi cari au dat semnalul de alarmă și au reacționat chiar violent au fost Germanii, constituitori aprigi ai antisemitismului, nu religios, ci economic. Și dacă poporul german, înarmat cu însușiri de lpută economică cu mult mai superioare, noră Românilor, au văzut un pericol eminent în parazitismul evreesc, cu atât mai mult conducătorii noștri ar trebui să i-se opună cât timp mai e disponibil. În nici o țară din lume poporul autohton nu a stat cu brațele încrucișate în fața prosperității evreiești, ca poporul român, pentruca evreii lucrând în urmă să ne prepare un viitor mai trist ca al Poloniei.

Aprecierile noastre de mai sus nu sunt nici eronate nici exagerate și ele se pot verifica „ipso facto” prin luxul ce evreii destășoară la noi și prin felul de viață ce-l duc la adăpost de toate nevoile, pe când bietul român cu greu poate răspunde cerințelor traiului. Până mai eri jidanii din România cereau drepturi politice și azi când le-au câștigat nici unul nu intră în funcțiuni publice — lăsând dominațiunea politică a realității în urma distrugerii terenului economic — și făcând deocamdată din sfetnicia statului — constrânși de nevoi, instrumente coruptibile pentru realizarea beneficiilor celor mai mari din afaceri verzoase.

Cel mult dacă acești jidani devin avocați sau medici pe lângă vre-o instituție de stat aceasta probează în de-ajuns că evreii nu vor să piardă terenul economic atât de rău tipsit de elemente românești, cari nu au fost nici îndrumate și nici ajutate ca să

poată opune — da bdihoară vestitele bresle, jefuitoarelor neamului, o concurență dreaptă.

Faptul că jidanii trăiesc bine, copiii lor sunt educați, hrăniți și îngrijiți pe când copiii Românilor sunt slăbiți și un au mijloace să studieze, determină balanța socială să se incline de partea celor dintâi, astfel că peste câteva decenii, jidanii vor fi puși pe treptele cele mai înalte ale Statului dominant. Tendința lor nu e decât aceasta iar tenacitatea ce îi caracterizează în opoziție cu nesolidaritatea românească îi vor duce la jnta datorită mai curând de cât ne vom aștepta.

Nu numai antisemitismul de paradă ne trebuie nouă, ci și antisemitismul economic dus cu cea mai mare îndârjire și fără nici un fel de scrupul umanitar. Lupta trebuie desfășurată până la distrugere astfel ca evreii să plece ne mai având ce sugere dela un popor care a început să-și cunoască interesele.

Nu distrugând sinagogile, ne vom scăia de evrei, ci submându-le prăvăliile prin cea mai zdrobitoare concurență și voință fermă de a nu mai contracta rapoarte economice de schimb cu jidovii.

Răul ce ni-l fac evreii e mai grozav decât o epidemie sau un război cari sunt trecătoare. Flagelul jidovesc e perpetuu și ne distruge încetul cu încetul.

Improprietărea țărănilor le convine cu de minune, căci cor form principiului „divide et impera” ei cred că vor acapara timpul loturile țărănilor și în loc de marea proprietate românească se va constitui marea proprietate jidovească. Și atunci comerțul, presa și pământul împreună cu finanțele vor fi armele cu care jidanii ne vor transforma în sclavi în propria noastră țară. Români deșteptați-vă până mai este timp, jidovul e cel mai mare dușman al neamului.

Lt.-colonel Petrescu.

Preschimbarea Teatrului Orășenesc în sală de cinematograf.

Arad, 12 ianuarie.

O știre scurtă — fără nici un comentariu — anunța cititorilor ziarului „Tribuna Nouă” că localul Teatrului Orășenesc a fost preschimbabil în sală de cinematograf. Se mai încercase odată pare-mi-se acum doi ani — dar mulțumită unei intervenții energice, cererea instalării cinematografului în localul teatrului, a fost respinsă.

De ce-a fost respinsă atunci și de ce a fost aprobată acum nu interesează; însă instalarea cinematografului în sala Teatrului Orășenesc din Arad îmi face impresia unei afaceri, fiind — pe deasupra — și o sfidare a bunului simț. Puțin l'a interesat pe patronul acestei întreprinderi, dacă actuala sală se pretează sau nu cerințelor unui cinematograf; puțin l'a interesat cine va popula lojile luate în primire curate — pentru a le preda unse de toate grăsimile băieților de prăvălie și în plus după cât se aude — garminte cu insectele obișnuite localurilor de rând!

Pentru acest domn, sau societate — patronată în realitate tot de faimosul fost director Desideriu Rona — nu a jucat rol decât un singur lucru: îmbogățirea. Toate celelalte: aducerea de filme învechite, neclaritatea filmului

(din cauze pre marel apropieri), infecțarea și murdărirea locurilor, etc. n'au fost luate în seamă pentru că — ștrau ei — că la Arad se poate face mult cu orce.

E foarte frumoasă ideea municipalizării cinematografulor — pe care a dezvoltat-o în „Tribuna Nouă” autorul celor câteva articole — dar sala Teatrului Orășenesc să rămână sală de spectacole teatrale, Teatrul, chiar când este decoltat, are avantajele lui; cinematograful chiar când reprezintă un film zis grandios, nici pe de parte nu aduce nimic instructiv. Teatrul este o poezie bună și cinematograful un roman de foileton; ori foiletoane poate ne dau zilnic mai toate ziarele și editurile de mare tiraj — în frunte cu Ignat Herț. Instalarea cinematografului în localul Teatrului este asemeni unei noi Tiribombe și contra acestor fapte, socotim că autoritățile vor lua o atitudine. Noi ca public, veșnic spectator, așteptăm.

Un glas d'n public.

— Rugăm pe toți abonații noștri să b'nevoiască a ne câștiga abonații noi printre prietenii Dilor.

ROMÂNII

În numărul precedent, al ziarului Vi-s'a vestit înființarea unei bănci în orașul Arad.

Fascia Națională Română vă zând necesitatea aceasta, a hotărât ca banca să se înființeze — numindu-se „Banca Românilor” — în cel mai scurt timp posibil și să dea tot sprijin de lipsă la înființarea cooperativei de producție în primă rând, cari în străinătate au dat rezultate atât de bune.

Voim ca tot prin bancă să i sprijinească atât comerțul, și industria română; m'seriesă și țărăniștii români. Voim ca Români să aibă un izvor de sprijin; voim ca rodul muncii voastre să fi al vostru și nu al lipitorilor.

Avem multe bănci, dar ale a sunt și ce folos aveți pe urma lor? Dacă cereți vre-un ajutor dela vr'una din ele, căpătați, — numai cu interese de speculă, și mai totdeauna sunteți respinși.

Banca aceasta, care se va înființa este a voastră, pentru va se înființează și nime nu se va putea îmbogați, doar este izvorul de ajutor al mulțimei lipsite.

Incepem cu un capital m' deocamdată s'au emis numai 2000 acțiuni, prețul uneia es 500 lei, total 1 milion. Deci i dă putința fiecărui om sărac a semneze acții după putere, având și înlesnirea de a plăti acțiunile 3 rate. La rata primă se m' adaugă 25 Lei de acție pentu spese.

Invităm pe toți aceia cari v'esc să semneze acții, ca pr' scrisoare să ne anunțe această până la 24 Ianuarie a. c. aritând și numărul acțiilor, v' voesc să le cumpere. Totodată se va v'rsa tot până la aceeași dată, odecă 24 Ian., și rat' trimă (30% din capital plus 5% duod capital, spese la „Bancă Victoria” Arad) în contul „Bancă Românilor” din Arad.

Membrii noștri vor semna lista care se ofia la șeful organizației din acea localitate.

Dupăcum vedeți, am început o luptă grea, dar nădăjdum că cu ajutorul lui Dumnezeu și al vostru vom ajunge acolo unde trebuie.

Fraților, banca aceasta es numai a noastră a Românilor fiți la înălțimea chemării voastre nu stați pe gânduri, ci arătați streinilor că Românul este stăpân în țara lui și poate să facă și el lucruri mari. Aveți cop' pe cari nu trebuie să-i lăsați de drumuri; gândiți-vă la ziua m' m'ne și nu uitați proverbul bătrânilor noștri: „Adunați băcați pentru zile negre”.

Aceste sunt sfaturile pe care le prim'ți dela conducătorii voștri. Și aici trebuie să fim împreună cu mic cu mare, jurământul depus ne leagă până la moarte la bine și la rău.

Înainte voastră s'au închinat toate greutățile și ocumul această jertfă ce es'e pentru voi oame' încercați? Cu fruntea ridicată mergem înainte și putem fi siguri de izbândă.

Cu Dumnezeu!

FASCIA NAȚIONALĂ ROMÂNĂ

I Preziceri pentru anul 1925.

Astrologul Karl Frenkenbach prezice următoarele:

Anul 1925 va fi un an de prepararea impulselor revoluționare, agitațiilor ascunse, conștinându-se în același timp multe cruzimi. Evanghelia dragostei nu va găsi răsunet pe pământ.

Conjuncția dintre Marte și Uranus, întâmplată la sfârșitul lui 1924, a mijlocit o rază de energie cosmice, care va da naștere la o întreagă perioadă de imbolduri revoluționare și războinice. Influențele zodiacale date de către energiile interspațiale ale planetelor Neptun și Saturn aduc pericolul celor mai mari cruzimi, deoarece e știut că semnele Leului și ale Scorpionului sunt cele mai brutale. Diplomația secretă a puterilor de seamă va avea foarte mult de lucru. Contrastul dintre Statele-Unite și Japonia va trece printr-o criză foarte acută, iar Anglia va avea de luptat împotriva unei puterice propagande, contra ei, în Egipt și India. Încă în Februarie vor avea loc turburări în Irlanda. Franța va avea unele fricțiuni foarte serioase, încă în luna Februarie, producându-se o nouă orientare în politica ei cu Rusia.

Anul 1925, va aduce turburări revoluționare în peninsula Iberică unde se vor produce mari schimbări.

Italia și România au înaintea lor un an bogat

Finanțele statului cehoslovac vor avea de suferit în acest an. Evenimente mai importante par să se prepare în Balcani, în Siria, Algeria și Transvaal.

Dacă anul 1925, va fi anul de acțiune.

Cum astrologul Frankenbach, vorbește de unele evenimente, ce se vor produce încă în Fe-

bruarie, cititorii se vor putea convinge cât de curând, dacă are sau nu dreptate în profeti-zările sale.

Credem că în legătură cu aceasta nu este superflu să amintim și prevestirile făcute pe anul 1924 și fiecare poate judeca întru cât au fost adevărate.

Prevestiri pe anul 1924.

Vestitul profesor Raymond dela Paris care prevestise în anii trecuți evenimentele ce de fapt au și urmat, a făcut cu prilejul anului nou 1924 că va fi un an mănos și bogat, în consecință mijloacele de trai se vor înfuri în măsură simțitoare. În Ungaria se va menține regimul de azi. Horthy va stăpâni încă trei ani. Regatul uu se va mai realiza acolo niciodată. Românii și Ungurii în scurtă vreme se vor împăca și Ungaria va intra în 1932 în Mica-Asotantă. Oveii vor avea zile amare până la 1927, până când se va mai reculege Rusia. În Rusia vor stăpâni sovietele. În anul acesta vor fi asasiinați doi dintre conducătorii Rusiei, iar țara va face alianță cu Anglia și Germania. În Italia se va întări fascismul, care va prinde rădăcini și în Spania.

Cutremure de pământ se vor ivi în sudul Italiei, în Japonia, China, Sumatra și Honduras. În 1927 va fi un cutremur uriaș în San-Francisco.

Război mondial nu va mai fi. În 1925 se va isca război nou între greci și turci. Un război mare se va încinge în 1942 între Japonia și Statele-Unite și va dura până la 1946. Statele Europei se vor rehabilita pe încetul toate. România va ajunge în scurtă vreme o putere însemnată în Europa.

Nu e nevoie ca o cooperativă să facă de toate. E de ajuns să învețe a face bine un singur lucru și va scoate mulți bani și mult câștig și așa. La munte ca și la câmp stupăritul aduce mulți bani pe miere și pe ceară.

Tot la munte se pot desvolta cooperative care s'ar ocupa cu uscarea și afumatul prunelor și chiar cu facerea țuței, care e de dorit să o bea sătenii cu mai multă trăgere de inimă ca rachiurle de porumb și gău, cari sunt adevărate otrăvuri.

AVIZ.

Se aduce la cunoștința tuturor acționarilor, că odunarea generală de constituire a „Băncii Românilor“ se va ține în ziua de 25 Ianuarie 1925 în biroul dlui dr. Romul Coțoiu avocat, Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 9, cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale, alegerea președintelui adunării generale și alor 2 verificatori ai procesului verbal;
2. Constatarea asigurării capitalului social, potrivit punctului 2, art. 154 C. Com. Trans;
3. Luarea hotărârelor relativ la înființarea societății anonime;
4. Votarea statutelor;
5. Comunicarea numelor membrilor în Consiliul de administrație numiți de fondatori pe primii 3 ani și alegerea cenzorilor;
6. Descărcarea fondatorilor.

Potrivit art. 155 din C. Com. Trans. adunarea generală de constituire va avea capacitatea de a lucra numai atunci, dacă vor fi prezenți, — în persoană sau prin mandatar, — cel puțin 7 acționari, cari reprezintă o pătrime din totalul acțiunilor.

Fiecare acționar participat va avea un vot de fiecare acțiune, dar nimeni nu va putea exercita mai mult de 10 voturi.

Fondatorii

Suspendarea revistei „Acțiunea Românească“.

Din ordinul guvernului în timpul sărbătorilor Crăciunului a fost suspendată revista „Acțiunea Românească“ din Cluj. Prin suspendarea acestei reviste cu caracter pur românesc se răstărește încă cu una numărul atât de restrâns al publicațiilor românești din Ardeal. Mai este de notat că suspendarea numit-i reviste s'a făcut nerespectând dispozițiile referitoare la libertatea presiei prevăzute în constituție și în legea presiei în vigoare. Un ofițer d la Consiliul de război al corpului VI armată, a descins la tipograf unde se tipărea „Acțiunea Românească“ și fără a anunța în scris tipografia, a procedat la confiscarea materialului revistei și la suspendarea ei.

Contra acestui odios atentat la libertatea scrisului, suspendându-se o publicație fără arătarea unui motiv legal printr'un abuz de putere care, nu are nici cel puțin senza de a fi primul comitet de conducere al revistei „Acțiunea Românească“ a protestat telegrafic la dl președinte al Consiliului de miniștri, denunțând totodată cazul opiniei publice care va ști să-și spună părerea față de un astfel de abuz lată textul protestului telegrafic înaintat primului ministru:

„Suspendându-se fără nici o indicație de motiv legal revista „Acțiunea Românească“ ai cărei program și metodă se concentrează în lupta pe tarâmul legalității pentru înălțarea României în țara lui, subsemnații conduători ai numit-i reviste protestăm cu adâncă indignare contra odiosului atentat la libertatea presiei; atragem atenția guvernului că prin atari abuzuri de putere, comise în disprețul unei dispoziții precise din constituția ce a fost întocmită spre a fi respectată iar nu călcată, nu se aduce decât sporirea anarhiei morale, care fatal se propagă dela guvernanți la guvernanți; totodată denunțăm într-gei opinii publice românești că suspendarea revistei intră în politica nenorocită de a înăbuși glasul intereselor permanente naționale, fiind sacrificat din porunca jidanilor aroganți în România intru-gât, tocmai în ceasul când nevoia consolidării ne impune să ne înțărăm din război naționalitatea și tocmai de către guvernul unui partid care se împăunează cu titlul de a fi național-liberal.

I. C. Cătuneanu, Dr. Iuliu Hăjigan
Dr. Valeriu Pop.

Bancrută frauduloasă?...

În ultimul timp în Arad, s'au anunțat Tribunalului mai multe bancrute ale comercianților, mai bine zis cerându-se concordat forțat (invoială) asupra datornicilor.

Nu voim să ne ocupăm de toate, dar amintim aici unul care ne este foarte suspect:

Neumann și Singer, înregistrați sub firma „Luvru“ de pe str. Meștanu au cerut concordat forțat, având un pasiv de 1.148.579 lei și un activ de abia 399.000 lei, adică un deficit de 749.000 lei.

Acești doi jidani, veniți din Galiția cam acum două luni, și-au aranjat o prăvălie de textile și diferite articole într-o baracă pe strada Meștanu. Ne mirăm că în așa scurt timp cineva să poată lucra cu o așa pierdere mare, într-o baracă! Ne mira și mai mult, că autoritățile permit ca într-o astfel de baracă periculoasă la foc, să se aglomereze atâta marfă.

„Dănușii“ în acțiunea înaintată — printr'un avocat român — motivează cererea concordatului forțat prin aceea, că într-o noapte au fost călcați și li-s'au furat mătasă în valoare de 1.000.000 lei.

Suntem însă siguri, că cât ce vor scăpa din beleaua asta, vor deschide imediat o altă prăvălie pompoasă — și nu în baracă — dacă nu în Arad în Satu-mare.

Atrag-m atențiunea autorităților în drept asupra acestui fapt, cu atât mai mult, că aci sunt interesate și unele firme românești.

Ce fel de cooperative să înființăm.

— LA MUNTE. —

O societate cooperativă ai cărei membrii s'ar ocupa cu hârnice de vânat, le-ar aduce mari câștigi. Țara noastră e plină de jivine sălbatice, a cărar piei, cum arătăm, sunt foarte căutate și foarte bine plătite. Așa cum vânează astăzi sătenii, pieile li se ia pe nimic de jidan.

Nici o piele nu e de disprețuit. Aceia de porc, pusă în var se tăbăcește bine și e bună pentru făcutul celor mai bune șel și opinci. Idem cea de vită. Pieile de epure, încă se vând cu folos.

Cea de capră deasemenea. Numai că trebuie să aiba părul netăiat. Blănarii la oraș le dă câte o vâpșea și ca le vând pe prețuri ridicate.

Până și pielea șoarecelui de câmp (mușinoiul) cu toate că e mai mică decât o palmă de om, se plătește la oraș 2—300 lei bucata tăbăcită, numai cu cenușe sau cu sare.

Blănarii le coase cu grije și din acestea fac blănuri pentru cucoanele mari și încă blănuri din cele mai scumpe.

Streinii dau mari prețuri și pe animale împăiate. În fiecare an, oamenii lor cumpără asemenea animale să batică și pasări împăiate pentru milioane de lei. Penele încă a pasărilor de munte sunt foarte bine prețuite, ele

servind la facerea pălărilor pentru cocoane.

La câmp ca și la munte parale frumoase poate aduce strânsul plantelor medicinale, cum sunt: izma, floarea de muștel, romanța, macul, floarea de tei, mult căutate de farmaciști și mulți ori rade când vor afla că și sămburii dela diferite fructe se plătesc frumos de farmaciști și chiar și cozile de cireși, care se întrebuințează și ele ca doctorie. Strânse toate acestea, în cantități mici de către un om sunt greu de vândut, iată folosul cooperativei. În cantități mari, strânse prin îngrijirea unor cooperative, care s'ar ocupa numai de asta, aduc multe parale. „Ununea“ se va îngriji de vinderea lor.

O altă îndeletnicire la munte ar fi strângerea și uscarea minărcilor și a ciupercilor.

Și unele și altele se plătesc cu 1—300 lei kgr. la oraș, în posturi și pot da de lucru la 20—30 cooperative, în întreaga țară, fiindcă consumul anual numai al Bucureștiului și al câtorva orașe mari din România, depășește anual 100.000 kgr. ceea ce corespunde la o valoare de 10—30 milioane lei. În regiunile petrolifere se poate aduna scursurile dela sonde care vin cu apa răurilor.

SE ZICE: ȘTIRI DE TOT FELUL.

Că trăsurile de colete și scrisori dela P. T. T. (Serviciul poștal) din Arad, toate sunt văpse din nou în faimosul treicolor ungueresc: roșu-alb-verde, ca o demonstrație deghizată a unguirilor de aici...

Că ordinele și dispozițiile luate de ministerul de interne ca toți lucrătorii streini sau mai bine zis agitatorii indizerabili-bolșevici, să fie dați peste graniță, nici nu se prea discută decum să se execute. Cine are cunoștință că astfel de indivizi au fost sihiți să părăsască țara? A cui este răspunderea că aceste elemente periculoase își pot continua neonturbați munca de subminare a țării noastre?

Că dl preot I. T. din comuna Cereșă (Bănat) a blastat pentru bani în biserică pe doi țărani fiindcă au cumpărat „un plet cu casă...“ Noi nu putem crede un astfel de lucru, iar dacă totuși s'ar putea întâmpla i-am da între patru ochi un... sfat dlui părinte!

Că în Italia pare a fi cam turbure situația politică. Opoziția a început o luptă crancenă contra lui Mussolini. Sigur, Mussolini n'a satisfăcut ambițiile politicienilor, capi ai altor partide politice, carora le-ar trebui ranguri și averi ori cel puțin venite mari.

Ei se revoltă și azi contra uciderii lui Matteotti. Dar să facă bine să judece toată lumea cinstită, oare ce s'ar fi ales de Italia și chiar de întreaga Europa, dacă nu triumfa fascismul în Italia? Oare atunci câte sute și mii din cei mai de valoare bărbați de stat ar fi fost executați, cum s'a întâmplat în Rusia? Oare cine ne poate asigura că ar mai exista azi scaunul papal — străj-rul culturii în Occident — în Roma, dacă ar fi ajuns bolșevicii la putere?

Cum sunt Italienii juți la fire, par'că n'ar mai fi rămas în Italia nici piatră pe piatră și la tot cazul mizeria și la ei ar fi cel puțin așa de mare ca în Rusia și amintesc — accentuând — încă odată oare ce s'ar fi ales de Europa întreagă dacă triumfa bolșevismul în Italia?

Azi acolo este bine, lumea cinstită liniștită, mulțumită fiindcă toate lucrurile merg bine și munca adevărată se prețuește și răsplătește.

Nu mai șarlatani internaționali doresc nimicirea fascismului. Fie însă siguri că Mussolini care a ajuns la putere cu o mână de oameni va ști păstra acea putere azi când are la dispoziția lui credincioasa miliție fascistă de milioane de oameni.

Tidusca Italia fascistă!
Că preotul roman din Macea, care are cu oneraiții săi mai multe procese în curs pentru scaunele din biserică, mai nou, după ce făcuse mai multe dificultăți unui credincios, a rupt șezutul scaunului din biserică, ca astfel să îl facă nefolosibil. Crede d. părinte că comite o faptă crăpănească, procedând astfel? Ii rugăm să se mai astâmpere și să aștepte în foc care caz sentința forurilor judecătorești!

Instantaneu

- prins în cafeneaua orășenească.
- D-le Schwartz, n'ai văzut pe Weiss?
- Nu.
- Dacă-l vezi, spune-i că am opt vagoane de grâu cu permis de transport.

KODAK.

— Primit în Fascia Națională Română pe toți Români cinstiți și buni. Cine vrea să se înscrie n'are decât să ni-se adreseze în scris ori personal ca să-i dăm informațiile necesare.
Principiile noastre, pentru cari luptăm, traim și dacă este nevoie cu drag murim sunt: apărarea și susținerea coroanei patriei, neamului, a bisericii, oblieurilor, portului, muzicii și a jocurilor d'ansurilor naționale, sprijinirea comerțului și industriei românești
Pieamădrea faptelor nobile, cinstite și nimicirea tuturor paraziților, ticăloșilor, hoților, intriganților și peste tot a tuturor dușmanilor interni și externi ai țării noastre, fie ei streini ori Români.

Toți pretenții la cari se găsec Prospecțe de a „Băni Românilor“ sunt rugați să le re-trimită de urgență la adresa ziarului nostru. Împlinirea datorinței este o chestie de onoare.

Mai departe toți cei ce au semnat acți sunt rugați să verse rata I până cel mai târziu la 23 a l. c.

Comitetul de conducere.

Invitare. Reuniunea Femeilor Române din Arad cu onoare. Va invita la balul ce se va aranja la 29 Ianuarie 1925, în sala mare dela „Crucea Albă“ cu începere la orele 10 seara. Prețuri de intrare: de familie 150 Lei, de persoană 60 Lei. Doamnele sunt rugate a se prezenta cu preferință în costum național.

(Sperăm că dansuri vor fi numai ori cel puțin majoritatea naționale. Red.)

Cămin cultural în Simeria. În Simeria s'a înființat înainte cu un an din inițiativa unor intelectuali și cu concursul mai multor măestri inteligenți și activi din atelherul C. F. R. un cămin cultural, având s-lă de lectură cu multe jurnale și reviste și o bibliotecă de 400 de volume. De la înființarea lui s'au ținut pentru publicul românesc de toate nuanțele vre-o zece șezători culturale cu conferințe, prelegeri, declamații, cetiri din autori consacrați, puncte de muzică. Sub conducerea căminului s'au mai aranjat de 2 ori reprezentări teatrale în preimate cu dans foarte bine reușite. Administrația comunală, în fruntea căreia se află un om nevrednic, în loc să încurajeze o astfel de inițiativă salutară, caută a-i pune piedeci după putință.

Contele Apponyi despre doleanțele minorităților maghiare. Contele Apponyi, faimosul apărător al tuturor doleanțelor maghiare d la Societatea Națunilor, a acordat unui ziar budapestan un interviu deosebit de semnificativ. Contele Apponyi spune, că doleanțele minorităților maghiare din România, Cehoslovacia și Jugoslavia n'au fost satisfăcute de consiliul dela Geneva, deoarece, contra-argumentările guvernelor respective au fost mai solide decât plângerile unguerești. D sa dă deci unguirilor dela noi sfatul, să nu se grăbească la Liga Națunilor cu fiecare caz, ci numai cu cele într'adevăr foarte serioase. Mai ales să se ferească minoritatea maghiară de generalități și să vină în totdeauna cu preciziuni.

S'ar crede, că Apponyi, acel care a îndemnat mai mult pe unguirii din statele succesoare să părăsască guvernele acestora, s'a cumișt în sfârșit. De fapt însă inconștența sa înțeamnă pur și simplu că obiceiul acestui soi de insinuații este pe punctul de a se compromite.

Sărbii sechestrează o bibliotecă într'o comună din Banatul sârbesc. Din comuna Săn-M halu, Banatul sârbesc, ne vine știrea că jandarmerie a sechestrat și sigilat „din ordin“, biblioteca școalei. Guvernul nostru are datoria să intervină energic pentru scoaterea de sub sechestru a aceastei biblioteci, făcând cunoscut guvernului sârbesc că connaționalii lor t âesc la noi putând să fevețe și să se cultive în limba lor fără a fi împiedecați de cineva.

Trupa de operetă în Simeria. În ziua de 10/1 1925 a reprezentat în comuna noastră presa „Mascotte“ trupa de operetă a d-lui Stănescu-Cerna, care a mai d'stras publicul românesc simerian în două seri înainte cu câteva săptămâni. Publicul, care este cercetat foarte rar de câte-o trupă română, s'a bucurat și a rămas satisfăcut. Este de remarcă, că trupele teatrale găsec la noi un public mai călduros, mai lacom de spectacole decât în Deva bunăoară, care se distinge printr'un filistenism condamnat.

— Dl dr. D. Cosma prim-medice al casei cercuale d n loc a plecat pe timp mai îndelungat să facă studii la clinicele din țară și străinătate!

— În Perlam (Bănat) apare „Santinelă“, un „organ de propagandă culturală“, sub conducerea bravilor Români: dr. Gr. Lăța și prof. S. Oarsă. Ii dorim o viață vecinică și o asigurăm de dragostea noastră sinceră.

— În toate țările se arestează și expulzează ori p depesc aspru bolșevicii, se desființează grupările lor, numai la noi nu se face cât ar trebui să se facă în cauza aceasta. Poate fiindcă sunt patronați de partidul inamaghiar? Noi ne mirăm că în urma legaturilor constatate, ce le are acest partid cu comuniștii, mai poate exista și el însuși! Cu arestarea câtorva sute de munitori încă nu s'a făcut nimic, ci trebuie stârpt fără cruțare din rădăcină, și în prima linie conducătorii lor!

Petrecere românească. Societatea culturală „Pârnavana“ din Zabrami (Gottenbrun) a aranjat pe sfintele sărbători ale Crăciunului, o frumoasă petrecere împreună cu dans și teatru, care petrecere a avut o rară reușită și și a lăsat uimiți pe participanți. Piesa teatrală a dlui I. Gatreanu „La clacă“, a fost foarte bine jucată de țărani Petru Tănase și soția, Dimitrie Blaj, tinării M-hail Seculici, George Georgescu, Ioan Ioți și fetele Florița Tănase, Elena Ang I și Ana Suciu. Corul părintelui Lugoianu din Comeat, a dat cea mai frumoasă podoabă petrecerii, și o spun cu fală că conducătorul corului dl preot Lugoianu, merită toată lauda. Dumnezeu să ne dea români cari lucrează numai în interesul poporului. Laudă lor. Țin să spun, că la aceasta petrecere, șvabii din localitate nu au participat cu toate că li-s'a împărțit mai mult ca trei sute invitări. Știm de ce i doare măselele, dar avem leacuri, o să-i lecuiim. Ioan Lotreanu, președintele societății.

Din Urseni, Banat, avem știrea că deși este ordin ca birurile să fe închise Duminică în acea comună nu se închid ba chiar și dl preot se abate după utrenie pe la birt, poate l-o fi plăcând de dna birășă? ori cere date dela fratele birtășului — Gyula — care a fugit — desertând — în Ungaria când a venit armata română în Bănat, iar acum îi face dl preot rugări ca să fie primit ofițer în armata română. Bravo!

Drama din Chișineu. Familia Ursu, care locuște într'o modestă casuță din strada Boșucanilor, din cauza mizeriei s'a hotărât să se sinucidă prin asfinxiere. Astfel soțul, soția și copila s'au închis eri noapte în camera de dormit dând foc la niște cărbuni dintr'un lighean. Dimeineața întreaga familie a fost găsită, de vecini, în nesimțire. Medicii dând ajutoarele necesare, au putut readuce la viață numai pe soția lui Ursu. Tatăl și ficia au murit. Victima a fost transportată în stare gravă la spital, iar cadavrele la morgă. Neputând vorbi, femeia nu a putut da nici o lămurire autorităților.

O contesă condamnată pentru spionaj. În Cehoslovacia, zilele trecute a fost condamnată de tribunalul din Nyitra contesa Luiza Ezerházy pentru spionaj făcut în favoarea Ungariei. Pe de-apsa dată a fost un an în închisoare și totodată supusă la o amendă de 20000 de coroane cehoslovice. E un bun exemplu pentru țara noastră unde spionii prea trăiesc liberi și în ochii tuturora fără a li-se aplica „fierul roșu“.

O bandă de țigani fură și asasinează în B. nat. O bandă de țigani nomazi a fost prinsă de jandarmeria din comuna Comboșul mare, fiind autoarea unui mare furt de 17 cai și tot odată fiind acuzată de asasinarea unei întregi familii pe care după ce au masacraț au jefuit-o.

Pațania unui bețiv. Șoferul N. Cosma de fel din București, în etate de 40 ani, în lipsa soției sale de acasă s'adus la un cunatru al său unde băut trei zile Joi noaptea, venind acasă și pierzând cheia dela ușă, a voit să intre pe fereastră, unde s'au înțepenit. Dimeineața a fost găsit mort de către vecini, cari au anunțat poliția. Cadavrul său a fost transportat la morgă.

Biserică prădată de hoți. Autoritățile din Gaița au fost informate să urmărească banda de hoți care a pradat biserică Adormirea Maicii Domnului din satul Cuculești, comuna Balotest jud. Putna. Hoții, prin forțarea unei ferestre s'au introdus în biserică de unde au furat vestminte preoțești, corvoare, luminări și au spart o casetă. Comandantul companiei de jandarmerie a luat în tinse măsuri pentru prinderea îndrăzneților hoți.

Un director de bancă jidan fuge cu 6 milioane și jumătate. Banca Comercială Ungară din Târgu-Mureș, a cărei director este dl Ingaț Gősz, a avut o pierdere de 6 milioane și jumătate, produsă nu din joc de bursă, ori vre'o catastrofă financiară generală, ci însuși directorul a sustras aceea sumă și a dispărut în Cehoslovacia. Banca a devenit insolventă.

— Guvernul sovietic rus a cumpărat mari cantități de cereale din Argentina, pentru a veni în ajutorul populațiunii din Ucraina și guvernământului Volga, unde a început să bântuie foașă metea.

POȘTA REDACȚIEI.

Dlul M. I. Loco Speranță. Primit cu plăcere serviciile atale și-ți vom fi recunoscători.
Dlul Tr. Irimie, Pânade. Am primit tot ce ne-ai trimis, cauza că nu ți-am scris a fost că tot speram să te poaj cerceți. Siampilele și chitanța despric parale sunt la mine, dacă nu vii la Arad, ți-le voi duce eu pe toate. Lă p revedere cu drag. Dr. B.
Dlul I. I. Alexa în S. Am făcut dupni cum ne-ai scris. Vă salutăm cu drag pe go-te adevărată de român. Credem că cu sprjinul celor buni, ne vom ajunga scopul dorit!

SPRIJINIȚI MESERIAȘII ROMANI

Nu uitați, că pe lângă mulții și bogății streini, în Arad trăesc și mulțime cesc din greu, dar cinstiți și următorii meseriași români. — Sprijiniți-tele Sprijinindu-i pe ei, cât și pe medicii, inginerii, advocații, industriași și negustorii români, vă sprijiniți pe voi și râvna de progres a neamului!

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericești, că în ARAD, str. Românilui Nrul 7, am deschis un

Biron tehnic de arhitectură

Construiesc: orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte execut colajonării de totfelul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.
Cu stimă:
TEODOR CIOBAN arhitect.

„PODGORIA“

este cel mai ieftin isvor de aprovizionare cu **TEXTILE**

lângă gara trenului electric podgoran

ARAD
Bulevardul Regele Ferdinand I.
62